

LIETUVOS
NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

Bibliotekos pažangai 2

Gyventojų tyrimas dėl nuostatų apie viešąją biblioteką

Tyrimą atliko:

Projekto „Bibliotekos Pažangai 2“ komanda

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

spinter tyrimai

2015 m. gegužės mėn.

Vilnius

TURINYS

I. TYRIMO METODIKA	3
II. TYRIMO REZULTATAI.....	6
III. APIBENDRINIMAS	7
III. PRIEDAI	8

I. TYRIMO METODIKA

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“ 2015 metų gegužės 15-25 dienomis atliko reprezentatyvų Lietuvos gyventojų tyrimą.

1.1. Tyrimo tikslas

Išsiaiškinti gyventojų nuostatas dėl viešųjų bibliotekų.

1.2. Tyrimo metodas

Apklausa – standartizuotas betarpiškas interviu, naudojant standartizuotą su Užsakovu suderintą klausimyną. Standartizuotą interviu atlieka profesionalus apklausėjas. Jis veda pokalbį su respondentu pagal parengtus klausimus, atsakymus fiksuodamas klausimyne.

1.3. Tyrimo lokacija

Visa šalies teritorija. Iš viso 65 atrankiniai taškai, išdėstyti taip, kad reprezentuotų visus šalies regionus.

1.4. Tikslinė grupė

Šalies gyventojai nuo 18 iki 75 metų amžiaus.

1.5. Tyrimo imtis

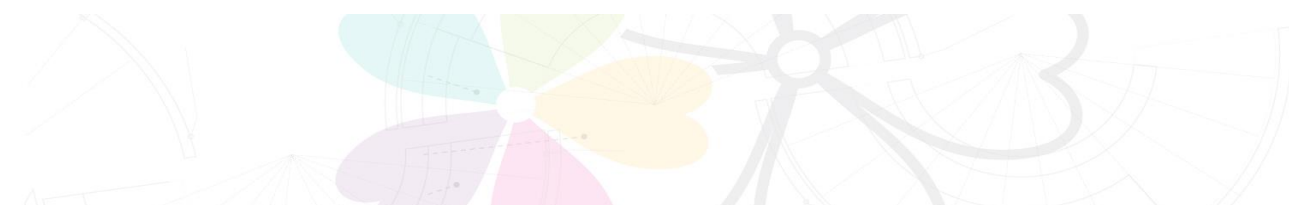
Iš viso tyrimo metu buvo apklausti 1009 respondentai.

1.6. Atranka

Tyrime naudotas daugiapakopės stratifikuotos tikimybinės atrankos metodas. Šis atrankos metodas užtikrina duomenų reprezentatyvumą, t. y. kiekvienas šalies namų ūkis turi vienodas galimybes būti apklaustu ir atrankinė visuma pagal tikslinius kriterijus atitinka generalinę visumą. Tyrimo rezultatai reprezentuoja šalies gyventojų nuo 18 iki 75 metų nuomones ir vertinimus.

1.7. Duomenų analizė

Duomenų analizė buvo atliekama, naudojant SPSS/PC (12.0.1 versija) programinę įrangą. Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai) ir pasiskirstymai (faktiniai skaičiai ir procentai) pagal socialines-demografines charakteristikas (žr. Priedus).

1.8. Statistinė duomenų paklaida

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: jeigu apklausus 1009 respondentus gavome, kad 44,5 proc. apklaustųjų mano, kad viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, pasiskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 41,4 ir 47,6 proc.

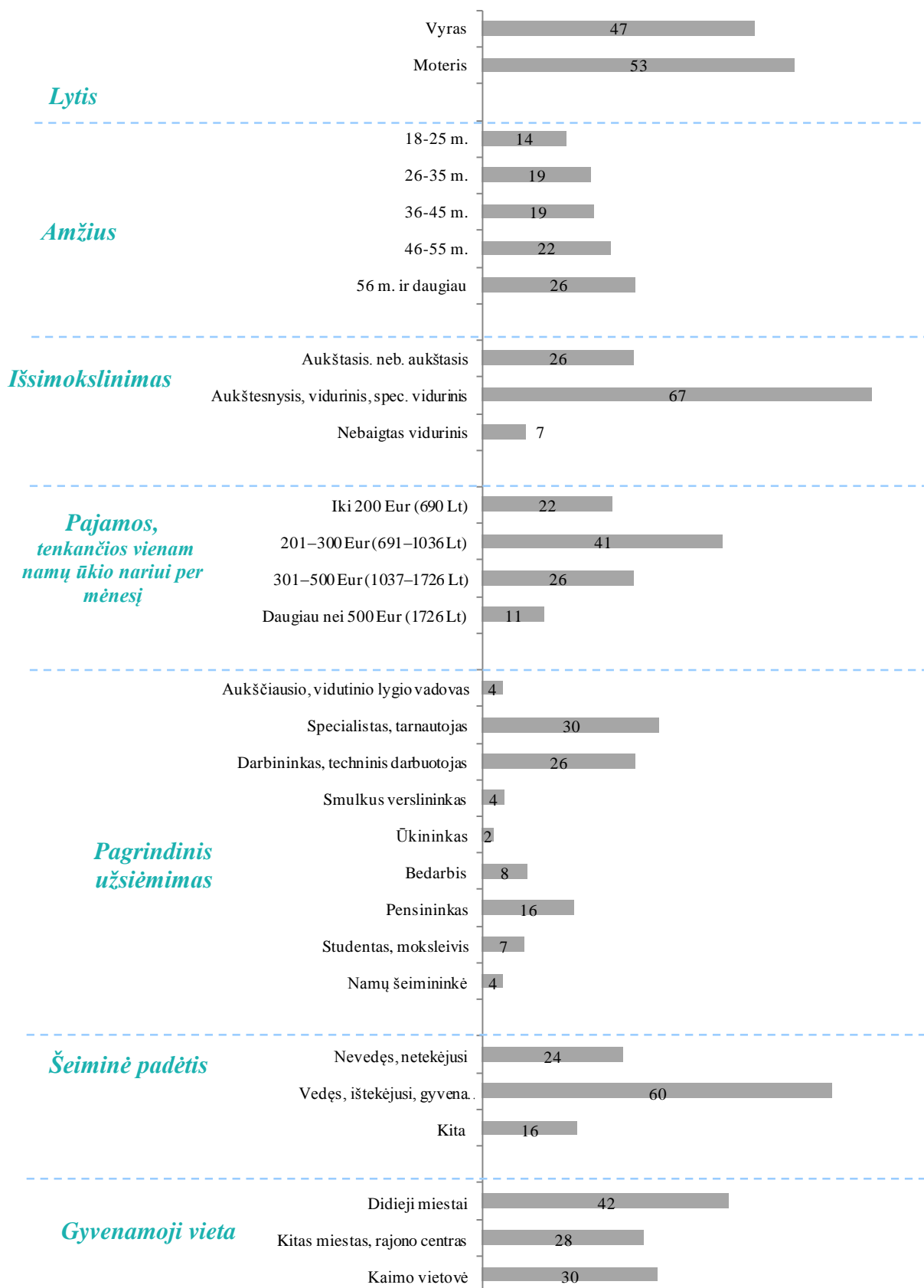
Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė, padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

Statistinė duomenų paklaida:

	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
PASISKIRSTYMAS	5	10	15	20	25	30	40	50
N	95	90	85	80	75	70	60	50
100	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10
200	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	2.2	3.0	3.6	4.1	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
600	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.9	4.0
750	1.6	2.2	2.6	2.9	3.2	3.3	3.6	3.7
1000	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1

1.9. Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos

II. TYRIMO REZULTATAI

Beveik pusė (45 proc.) tyrimo dalyvių mano, kad viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, pasiskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve. Kiek daugiau nei trečdalis (35 proc.) laikosi nuomonės, kad biblioteka yra universalus informacijos centras, kur galima rasti bet kokio pobūdžio informaciją. Maždaug penktadalio (19 proc.) teigimu – tai informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė.

Nuomonės, kad viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, pasiskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve, dažniau laikosi moterys, vyriausio amžiaus (56 m. ir daugiau) tyrimo dalyviai, žemiausio išsimokslinimo atstovai, mažas ir vidutines pajamas (iki 300 Eur) turintys respondentai, mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai. Universalium informacijos centru viešąją biblioteką dažniau laiko vyrai, 18-25 m. respondentai, didžiausias pajamas (virš 500 Eur) turintys apklaustieji bei miestiečiai. Kaimo vietovių gyventojai dažniau nurodė, kad viešoji biblioteka yra informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė.

2.1 pav. Nuostatas apie viešąją biblioteką geriausiai atitinkantys teiginiai (proc.; N = 1009)

III. APIBENDRINIMAS

Dauguma (45 proc.) gyventojų viešąją biblioteką suvokia kaip vietą, kurioje galima pasiskolinti knygų, pasiskaityti naujausių spaudą ar surasti norimą leidinį archyve. Maždaug kas trečias (35 proc.) respondentas biblioteką dažniau sieja su universaliu informacijos centru, kur galima rasti bet kokio pobūdžio informaciją. Dar 19 proc. mano, kad biblioteka yra informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė.

III. PRIEDAI

Lentelė Nr. 1

Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atitinka Jūsų asmenines nuostatas apie viešąją biblioteką?		
		Iš viso
Viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, paskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve	Skaičius	449
	%	44,5%
Viešoji biblioteka yra universalus informacijos centras, kur galima rasti bet kokio pobūdžio informaciją	Skaičius	357
	%	35,4%
Viešoji biblioteka yra informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė	Skaičius	196
	%	19,4%
N / N	Skaičius	7
	%	,7%
Iš viso	Skaičius	1009
	%	100,0%

Lentelė Nr. 1.1

Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atitinka Jūsų asmenines nuostatas apie viešąją biblioteką?				
		Lytis:		Iš viso
		Vyras	Moteris	
Viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, paskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve	Skaičius	193	256	449
	%	41,1%	47,5%	44,5%
Viešoji biblioteka yra universalus informacijos centras, kur galima rasti bet kokio pobūdžio informaciją	Skaičius	184	173	357
	%	39,1%	32,1%	35,4%
Viešoji biblioteka yra informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė	Skaičius	89	107	196
	%	18,9%	19,9%	19,4%
N / N	Skaičius	4	3	7
	%	,9%	,6%	,7%
Iš viso	Skaičius	470	539	1009
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Lentelė Nr. 1.2

Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atitinka Jūsų asmenines nuostatas apie viešąją biblioteką?							
		Amžius					Iš viso
		18-25 m.	26-35 m.	36-45 m.	46-55 m.	56 m. ir daugiau	
Viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, paskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve	Skaičius	47	82	86	101	133	449
	%	32,4%	43,6%	44,8%	45,7%	50,6%	44,5%
Viešoji biblioteka yra universalus informacijos centras, kur galima rasti bet kokio pobūdžio informaciją	Skaičius	65	71	61	78	82	357
	%	44,8%	37,8%	31,8%	35,3%	31,2%	35,4%
Viešoji biblioteka yra informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė	Skaičius	33	34	43	39	47	196
	%	22,8%	18,1%	22,4%	17,6%	17,9%	19,4%
N / N	Skaičius	0	1	2	3	1	7
	%	0	,5%	1,0%	1,4%	,4%	,7%
Iš viso	Skaičius	145	188	192	221	263	1009
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Lentelė Nr. 1.3

Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atitinka Jūsų asmenines nuostatas apie viešąją biblioteką?					
		Išsimokslinimas:			Iš viso
		Aukštasis / neb. aukštasis	Vidurinis / spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, paskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve	Skaičius	104	305	37	446
	%	40,0%	45,7%	49,3%	44,5%
Viešoji biblioteka yra universalus informacijos centras, kur galima rasti bet kokio pobūdžio informaciją	Skaičius	97	234	24	355
	%	37,3%	35,0%	32,0%	35,4%
Viešoji biblioteka yra informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė	Skaičius	57	124	14	195
	%	21,9%	18,6%	18,7%	19,4%
N / N	Skaičius	2	5	0	7
	%	,8%	,7%	0	,7%
Iš viso	Skaičius	260	668	75	1003
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Lentelė Nr. 1.4

Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atitinka Jūsų asmenines nuostatas apie viešąją biblioteką?						
		Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį:				Iš viso
		Iki 200 Eur (690 Lt)	201–300 Eur (691–1036 Lt)	301–500 Eur (1037–1726 Lt)	Daugiau nei 500 Eur (1727 Lt)	
Viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, paskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve	Skaičius	104	194	98	41	437
	%	48,6%	48,9%	39,4%	39,8%	45,4%
Viešoji biblioteka yra universalus informacijos centras, kur galima rasti bet kokio pobūdžio informaciją	Skaičius	63	131	96	46	336
	%	29,4%	33,0%	38,6%	44,7%	34,9%
Viešoji biblioteka yra informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė	Skaičius	45	70	52	16	183
	%	21,0%	17,6%	20,9%	15,5%	19,0%
N / N	Skaičius	2	2	3	0	7
	%	,9%	,5%	1,2%	0	,7%
Iš viso	Skaičius	214	397	249	103	963
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Lentelė Nr. 1.5

Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atitinka Jūsų asmenines nuostatas apie viešąją biblioteką?											
		Pagrindinis užsiėmimas:									Iš viso
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, paskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve	Skaičius	15	121	111	20	8	34	85	30	19	443
	%	42,9%	39,9%	42,7%	52,6%	42,1%	44,7%	54,1%	41,1%	52,8%	44,4%
Viešoji biblioteka yra universalus informacijos centras, kur galima rasti bet kokio pobūdžio informaciją	Skaičius	15	112	97	13	7	30	44	23	11	352
	%	42,9%	37,0%	37,3%	34,2%	36,8%	39,5%	28,0%	31,5%	30,6%	35,3%
Viešoji biblioteka yra informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė	Skaičius	5	67	50	5	4	12	27	20	5	195
	%	14,3%	22,1%	19,2%	13,2%	21,1%	15,8%	17,2%	27,4%	13,9%	19,6%
N / N	Skaičius	0	3	2	0	0	0	1	0	1	7
	%	0	1,0%	,8%	0	0	0	,6%	0	2,8%	,7%
Iš viso	Skaičius	35	303	260	38	19	76	157	73	36	997
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Lentelė Nr. 1.6

Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atitinka Jūsų asmenines nuostatas apie viešąją biblioteką?					
		Šeiminė padėtis:			Iš viso
		Nevedęs / netekėjusi	Vedęs / ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, paskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve	Skaičius	92	269	87	448
	%	38,2%	44,8%	53,4%	44,6%
Viešoji biblioteka yra universalus informacijos centras, kur galima rasti bet kokio pobūdžio informaciją	Skaičius	99	213	43	355
	%	41,1%	35,4%	26,4%	35,3%
Viešoji biblioteka yra informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė	Skaičius	50	114	31	195
	%	20,7%	19,0%	19,0%	19,4%
N / N	Skaičius	0	5	2	7
	%	0	,8%	1,2%	,7%
Iš viso	Skaičius	241	601	163	1005
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Lentelė Nr. 1.7

Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atitinka Jūsų asmenines nuostatas apie viešąją biblioteką?					
		Gyvenamoji vieta:			Iš viso
		Didieji miestai	Kitas miestas, rajono centras	Kaimo vietovė	
Viešoji biblioteka yra vieta, kur galima pasiskolinti knygų, paskaityti naujausią spaudą ar surasti norimą leidinį archyve	Skaičius	185	138	126	449
	%	43,3%	49,3%	41,7%	44,5%
Viešoji biblioteka yra universalus informacijos centras, kur galima rasti bet kokio pobūdžio informaciją	Skaičius	164	99	94	357
	%	38,4%	35,4%	31,1%	35,4%
Viešoji biblioteka yra informacijos, bendruomenės susibūrimų, neformalaus ugdymo erdvė	Skaičius	74	42	80	196
	%	17,3%	15,0%	26,5%	19,4%
N / N	Skaičius	4	1	2	7
	%	,9%	,4%	,7%	,7%
Iš viso	Skaičius	427	280	302	1009
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

